

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«ЕКСПЕРТИЗА ТА ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В
ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	081 Право, освітньо-професійна програма Право
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2 курс, 2 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин - 120 год. Кількість кредитів ЄКТС - 4.
Мова(и) викладання	Українська
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника(ів)	Олена Калашник кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права. <i>e-mail:</i> olena.kalashnyk@pdaa.edu.ua. <i>роб. тел.</i> (0532) 56-95-64. <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/kalashnyk-olena-volodymyrivna .
Мета вивчення навчальної дисципліни	Надати майбутнім фахівцям знання про особливості проведення експертиз та здійснення експертної діяльності в юридичній практиці як специфічного виду діяльності правника, законодавче регулювання експертної діяльності, призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, оформлення результатів проведення експертизи
Компетентності	Загальні: ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення; ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); Спеціальні (фахові, предметні): СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності; СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
Результати навчання	ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
Методи навчання	<i>словесні:</i> лекція, бесіда; <i>наочні:</i> демонстрування, ілюстрування, спостереження; <i>практичні:</i> практичні роботи, дослідні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, <i>методи формування пізнавальних інтересів:</i> створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання

	<p>життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.</p> <p><i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:</i> роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення;</p> <p><i>інтерактивні методи:</i> проектування професійних ситуацій;</p> <p><i>комп'ютерні, мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій;</p> <p><i>методи усного контролю:</i> опитування;</p> <p><i>методи письмового контролю:</i> самостійна робота.</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Теоретичні аспекти експертизи та експертної діяльності</p> <p>Тема 2. Нормативне регулювання експертної діяльності</p> <p>Тема 3. Вимоги до експертів, їх права і обов'язки</p> <p>Тема 4. Класифікація та характеристика видів експертиз. Судові експертизи</p> <p>Тема 5. Порядок призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень</p> <p>Тема 6. Відповідальність експерта та експертної організації</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Формами контролю знань здобувачів вищої освіти є: виконання тестів; опитування; виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи.</p> <p>Форма семестрового контролю – залік</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Письмові роботи можуть перевірятися на наявність плагіату і допускатися до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Нормативні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 6, ст.56. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12. 2. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131. URL :

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Офіційний вісник України. 2012. № 37. Ст. 1370.

4. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 28. Ст. 232.

5. Про інформацію [Текст] : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII (із змінами, внесеними Законом України від 03.07.2012 р. № 5029-VI ([5029-17](#))) [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>. Назва з екрана.

6. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: наказ М-ва юстиції України № 775/5 від 25.05.2015. Верховна Рада України: офіц. веб-сайт. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0605-15>

7. Про затвердження порядку проведення рецензування висновків судових експертів та висновків експертних досліджень : наказ М-ва юстиції України № 775/5 від 25.05.2015. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0605-15>.

8. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах : наказ М-ва юстиції України № 3505/5 від 12.12.2011. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11#Text>.

Основні:

1. Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 502 с.

2. Клименко Н. І. Загальна теорія судової експертології : монографія. Тернопіль: Видавництво «Крок», 2018. 262 с.

3. Криміналістика: підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

4. Судові експертизи в процесуальному праві України : навч. посіб. / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

Допоміжні:

1. Дубініна А.А., Дудла І.О., Мардар М.Р. та ін. Експертиза товарів: навчальний посібник.: ХДУХТ, 2017. 685 с.

2. Інноваційне обладнання, пристрої для експертно-криміналістичних досліджень та окремі процесуальні питання проведення судових експертиз : колективна монографія / за редакцією Ю. В. Циганюк. Хмельницький : Хмельницький центр нових технологій та інновацій, 2020. 229 с.

3. Калашник О. В., Поліщук Л. В., Кириченко О. В. Основи товарної експертизи : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Полтава : ПУЕТ, 2014. 121 с.

4. Калашник, О. В., Мороз, С. Е., Кириченко, О. В. (2023). Експертне дослідження тканин підкладкових для одягу, що імпортуються в Україну. Товарознавчий вісник, 1(16), 152-163. <https://doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2023-17-13>.

5. Калашник О. В., Поліщук Л. В. Методи товарної експертизи : навчально-методичний посібник. Електронні дані. Полтава : ПУЕТ, 2016.

6. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-

практичний коментар: у 2 т. О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Харків. Право. 2012. Т. 1. 768 с

7. Криміналістика : підручник / за редакцією В. В. Тищенко ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Одеська юридична академія". Одеса : Видавничий дім "Гельветика", 2019. 555 с.

8. Криміналістика : підручник : у двох томах / В. Ю. Шепітько, В. В. Журавель, В. О. Коновалова, В. М. Шевчук [та 10 інших]; за редакцією В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. Том 1. 2019. 451 с.

9. Криміналістика : підручник : у двох томах / В. Ю. Шепітько, В. В. Журавель, В. О. Коновалова, В. М. Шевчук [та 10 інших]; за редакцією В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. Том 2. 2019. 326 с.

10. Методичне забезпечення експертних досліджень щодо віднесення технічних та програмних засобів до спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації : методичний посібник / В. С. Серьогін, І. О. Кирилюк, В. Г. Семенов, С. Г. Самсоненко, В. В. Шарко; за редакцією Б. Д. Леонова ; Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз служби безпеки України. Київ : ІСТЕ СБУ, 2021. 63 с.

11. Кримінальний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар: у 2 т. О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Харків. Право. 2012. Т. 1. 768 с.

12. Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання : монографія / Р. І. Балагута, А. В. Мовчан ; Міністерство внутрішніх справ України, Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 255 с.

13. Стратонов С. Ю. Теоретичні та методичні основи експертизи встановлення давності документу: дисертація. <http://surl.li/mkyvvr>.

14. Стрілець Г. О. Генезис системи судово-експертних установ в Україні та напрямки їх діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Київ, 2009. 16 с.

15. Сімакова-Єфремян Е. Б. Теоретико-правові та методологічні засади комплексних судово-експертних досліджень : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 503 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Демидова Є.Є., Латиш К.В. Криміналістичні експертизи в структурі судово-експертної діяльності: особливості нормативно-правового регулювання. Юридичний науковий електронний журнал. № 6/2022. С. 403-406. http://lsey.org.ua/6_2022/89.pdf.

2. Дуфенюк О. М. Експертиза у кримінальному провадженні за законодавством України та Польщі: порівняльне дослідження: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 272 с. <http://surl.li/kzxnbn>.

3. Дуфенюк О. М. Забезпечення судово-експертної діяльності у кримінальному провадженні: системна парадигма. <http://surl.li/lcojpr>.

4. Кісіль Н.В., Гуцул В.О., Ярошовець В.М. Підготовка судових експертів в установах Міністерства юстиції України: проблемні аспекти та можливі зміни у законодавстві // Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління : електронне наукове

	<p>видання : збірник. К.: Видавництво Ліра-К, 2021. №6 (18). С. 67-78. Режим доступу: https://maup.com.ua/assets/files/expert/18/6.pdf.</p> <p>5. Лук'янчиков Є. Д., Лук'янчиков Б. Є. Судова експертиза. Навчальний посібник. http://surl.li/mkzzp.</p> <p>6. Пілюков Ю. Судово-експертна діяльність у сучасному кримінальному процесі. . Актуальні проблеми правознавства. 4 (24)/2020. 158- http://surl.li/mkyty.</p> <p>7. Стратонов С. Ю. Теоретичні та методичні основи експертизи встановлення давності документу: дисертація. http://surl.li/mlafb.</p> <p>8. Юнацький О.В. Конспект лекцій з дисципліни «Експертологія». http://surl.li/mkzye.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>«Актуальні проблеми конституційного права, адміністративного права та адміністративного судочинства в Україні», «Актуальні проблеми цивільного та господарського права: національний та міжнародний аспекти», «Актуальні проблеми цивільного і господарського процесів в Україні», «Актуальні проблеми кримінального права та кримінального процесу»</p>
<p>Рік введення</p>	<p>2023</p>